

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibargs@tiesibargs.lv, www.tiesibargs.lv

Rīgā

2016. gada 06. aprīlī Nr. 1-5777

Korupcijas novēršanas un apkarošanas
biroja priekšniekam
Jaroslavam Streļčenokam
Brīvības ielā 104, K-2
Rīgā, LV - 1001

Sūdzība par Lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/74

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – LAPK) 279. un 281.pantu iesniedzu sūdzību par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk tekstā – Birojs) Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja Andra Donska 2016. gada 16.marta Lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/74 (turpmāk tekstā – Lēmums), ar kuru nolemts saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta pirmo daļu, izbeigt lietvedību Jura Jansona administratīvā pārkāpuma lietā par valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšanu un atbrīvot Juri Jansonu no administratīvās atbildības, atzīstot minēto administratīvo pārkāpumu par maznozīmīgu, izsakot Jurim Jansonam mutvārdu aizrādījumu.

Lēmumā secināts, ka J. Jansons ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, t.i., J.Jansons, 2015. gada 29. septembrī savienojot tiesībsarga valsts amatpersonas amatu ar aizliegtu VSIA “Latvijas Vēstnesis” žurnāla “Jurista Vārds” konsultatīvās padomes locekļa amatu ir pārkāpis likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.panta trešajā daļā noteiktos valsts amatpersonas speciālos amatu savienošanas ierobežojumus. Papildus tam ir konstatēts, ka J. Jansons pārkāpumu izdarījis aiz neuzmanības, neapzinoties tālāko seku iestāšanos.¹

Lēmumu pārsūdzu pilnā apjomā, jo nepiekritu iepriekš minētajam secinājumam. Uzskatu, ka Lēmums ir pieņemts formāli, neiedziļinoties un nevērtējot manu darbību pēc būtības, un administratīvā pārkāpuma lietvedība ir izbeidzama saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, kas noteic, ka iesāktā lietvedība ir jāizbeidz, ja notikumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

SANEMTS

¹ Sk. Lēmumu 5.lp., 10. rindkopa un 6.lp., 3. rindkopa.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja
Datumis 16.04.2016 plkst. 14:00

2016.gada 24. februāra vēstulē Nr.1-5/47 kā Latvijas Republikas tiesībsargs paskaidroju, ka žurnāla "Jurista Vārds", kas nodrošina konkrētu Oficiālo publikāciju likumā noteiktu valsts funkcijas izpildi, konsultatīvās padomes sēdē piedalījos kā Latvijas Republikas tiesībsargs, nevis kā konsultatīvās padomes loceklis Juris Jansons.

Tika uzsvērts, ka, piedaloties žurnāla "Jurista Vārds" konsultatīvās padomes sēdē, savus ieteikumus, konsultāciju vai atzinumu izteicu tikai kā Latvijas Republikas tiesībsargs un tikai par jautājumiem, kas attiecas uz cilvēktiesībām un labu pārvaldību ar mērķi sekmēt sabiedrības informētību un izpratni par cilvēktiesībām.

Vērsu uzmanību, ka saskaņā ar Tiesībsarga likuma 11. pantu tiesībsarga funkcijās ir veicināt privātpersonas cilvēktiesību aizsardzību, kā arī sekmēt sabiedrības informētību un izpratni par cilvēktiesībām, par šo tiesību aizsardzības mehānismiem. Savukārt Tiesībsarga likuma 12. pantā tiesībsargam ir noteikts uzdevums, pildot likumā noteiktās funkcijas, sniegt konsultācijas personām (gan fiziskām, gan juridiskām) un atzinumus par aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem.

Nemot vērā minēto, izvērtējot savu darbošanos žurnāla "Jurista Vārds" konsultatīvajā padomē kopsakarā ar Tiesībsarga likuma normām, norādīju, ka neesmu pārkāpis likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 7.panta trešajā daļā valsts amatpersonai noteiktos amatu savienošanas ierobežojumus.

Uzskatu, ka Lēmumā ir konstatējami vairāki trūkumi, nepilnības un pretrunas, kas Lēmuma pieņēmēju noveda pie nepareiziem secinājumiem.

[1] Saskaņā ar LAPK 243.¹ pantu par pierādīšanas līdzekļiem uzskatāmi, citu starp, pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi un personu liecības. Turklāt saskaņā ar LAPK 244.pantu amatpersona pierādījumus novērtē pēc savas iekšējas pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Iepazīstoties ar Lēmuma saturu, konstatēju, ka Biroja amatpersona Lēmumā nav analizējusi manis norādītos argumentus, nedz arī valsts SIA "Latvijas Vēstnesis" 2016. gada 22. februāra vēstulē Nr.A1-92/22 *Par žurnāla "Jurista Vārds" konsultatīvo padomi* norādīto par valsts amatpersonu aicināšanu līdzdarboties žurnāla "Jurista Vārds", tādējādi uzskatu, ka pierādījumi nav vispusīgi un pilnīgi izvērtēti.

[2] Lēmumā konstatēts, ka "VSIA "Latvijas Vēstnesis" apstiprināts Padomes nolikums nevar būt saistošs citām personām kā vien uzņēmuma darbiniekiem, t.sk. žurnāla "Jurista Vārds" redākcijai. Tāpēc Padomes nolikumā ietverts nosacījums, ka redakcija aicina (!) padomes darbā piedalīties dažādu tiesu varas, tieslietu sistēmas un citu institūciju pārstāvjujus."²

Atzīmējams, ka pie šāda pilnībā pareiza konstatējuma, Lēmuma pieņēmējs nav analizējis un vērtējis faktu, vai tiesībsargs Juris Jansons padomes nolikumu ir uzskatījis par sev saistošu kā padomes loceklis vai padomē darbojies tikai un vienīgi kā tiesībsargs, sniegdamas konsultāciju Tiesībsarga likuma 12. panta 9.punkta ietvaros, pildot likumdevēja noteikto tiesībsarga funkciju. Tāpat nav vērtēts, vai tiesībsargs, sniegdamas konsultāciju žurnālam "Jurista Vārds", ir pārsniedzis Tiesībsarga likumā noteiktās tiesībsarga darbības robežas.

² Sk. Lēmumu 4.lp., 5. rindkopa.

[3] Lēmuma pieņemējs konstatē, ka “dalība šajā padomē ir brīvprātīga, tā notiek sabiedrības interesēs, resp., sabiedriski nozīmīga mērķa labad (...)”³

Turpat tālāk Lēmuma pieņemējs konstatē, ka “Likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” mērķis, kas noteikts 2.pantā, ir nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radinieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai.”⁴

Vēršu uzmanību, ka abu minēto darbību fokuss sakrīt, proti – tās ir sabiedrības intereses. Ja dalība žurnāla “Jurista Vārds” padomes sēdē ir sabiedrības interesēs, tad nav skaidrs un Lēmumā arīdzan nav analizēts, kā tiesībsarga līdzdarbošanās, ievērojot caurskatāmības un atklātības principu⁵, ir nonākusi pretrunā ar kādu no likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” mērķiem, radot šī likuma pārkāpumu, un kāds kaitējums ir nodarīts demokrātiskai valsts iekārtai vai sabiedrības interesēm.

[4] Ja nu tomēr Birojs tiesībsarga darbošanos žurnāla “Jurista Vārds” konsultatīvajā padomē vērtē maksimāli šauri un formāli, atzīmējams, ka valsts amatpersonai noteiktais amatu savienošanas aizliegums nav absoluks. Saskaņā ar likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 6. panta otro daļu valsts amatpersonai, ievērojot šā likuma 7. panta trešajā daļā noteiktos speciālos amatu savienošanas ierobežojumus, ir atļauts savienot valsts amatpersonas amatu ne vairāk kā ar diviem citiem amatiem citās publiskas personas institūcijās.

Kā jau minēju 2016.gada 24. februāra vēstulē Nr.1-5/47 attiecībā uz oficiālās publikācijas izdevēja tiesisko statusu Tieslietu ministrijas izstrādātajā Valsts oficiālo elektronisko publikāciju pieejamības veicināšanas koncepcijā konstatēts, ka valsts kapitālsabiedrības tiesiskais statuss pēc būtības nav atbilstošs oficiālā izdevuma „Latvijas Vēstnesis” izdevējam (turpmāk – oficiālais izdevējs), jo saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu publiska persona dibina kapitālsabiedrību komercdarbības veikšanai, savukārt VSIA „Latvijas Vēstnesis”, nodrošinot oficiālo publikāciju un tās informācijas sistematizēšanu, neveic komercdarbību, bet veic valsts pārvaldes uzdevumus. Taču, ņemot vērā valsts tā brīža ekonomisko stāvokli un lai neapdraudētu VSIA „Latvijas Vēstnesis” uzsākto virzību uz valsts oficiālās elektroniskās publikācijas ieviešanu, Tieslietu ministrija kā racionālāku risinājumu īstermiņā ieteica saglabāt oficiālās publikācijas izdevēja tiesisko statusu valsts kapitālsabiedrības formā, bet VSIA „Latvijas Vēstnesis” reorganizāciju par valsts aģentūru, kas ir valsts oficiālās publikācijas izdevējam piemērotāks tiesiskais statuss, uzsākt pēc valsts oficiālās elektroniskās publikācijas ieviešanas.⁶

Ar Ministru kabineta 2015. gada 24. septembra rīkojumu Nr.575 nolemts uzsākt valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vēstnesis" pārveidi par tieslietu

³ Turpat.

⁴ Sk. Lēmumu 4.lp., 6. rindkopa.

⁵ Žurnālā “Jurista Vārds” 2015.gada 6.oktobra izdevumā norādīts, ka darbu atsāk žurnāla konsultatīvā padome, kā arī norādītas valsts amatpersonas, kurās darbojas konsultatīvajā padomē.

⁶ Valsts oficiālo elektronisko publikāciju pieejamības veicināšanas koncepcija, atbalstīta ar Ministru kabineta 2010.gada 13.apriļa rīkojumu Nr.206, pieejama: <http://likumi.lv/ta/id/208014-par-valsts-oficialo-elektronisko-publikaciju-pieejamibas-veicinasanas-koncepciju>

ministra pārraudzībā esošu tiešās pārvaldes iestādi – valsts aģentūru "Latvijas Vēstnesis".⁷

Tādējādi atzīstams, ka jau šobrīd valsts SIA "Latvijas Vēstnesis", izdodot žurnālu "Jurista Vārds", pēc mērķa un satura nodrošina konkrētas Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 14.panta otrajā daļā noteiktas valsts funkcijas izpildi, proti, veicināt izpratni par normatīvajos aktos noteiktajām privātpersonu tiesībām un pienākumiem, kā arī nodrošināt valsts oficiālās informācijas sniegšanu. Līdz ar to konstatējams, ka tas veic noteiktu valsts pārvaldes uzdevumu.

Papildus tam atzīmējams, ka saskaņā ar likuma "Par interesu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 6.panta otro daļu šāda amatu savienošana pieļaujama, ja tā nerada interesu konfliktu, nav pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām un nekaitē valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

Lēmumā nav norādīts un vērtēts neviens fakts vai arguments, kas liecinātu, ka, darbojoties žurnāla "Jurista Vārds" konsultatīvajā padomē, man būtu izveidojusies interesu konflikta situācija, ka šāda darbošanās būtu pretrunā ar Latvijas Republikas tiesībsargam saistošām ētikas normām vai kaitētu tiesībsarga funkciju un uzdevumu izpildei.

Nemot vērā, manis iepriekš izklāstītos apsvērumus, lūdzu pārskatīt Lēmumu, pārbaudot un izvērtējot pierādījumus atbilstoši LAPK 244.pantā noteiktajam, vērtējot manu kā Latvijas Republikas tiesībsarga darbību žurnāla "Jurista Vārds" konsultatīvajā padomē pēc mērķa un būtības. Lūdzu administratīvā pārkāpuma lietvedību izbeigt saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, kas noteic, ka iesāktā lietvedība ir jāizbeidz, ja notikumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Sūdzība sastādīta Rīgā, 2016. gada 6.aprīlī.

Tiesībsargs

Juris Jansons

⁷ Ministru kabineta 2015.gada 24.septembra rīkojums Nr.575 "Par valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vēstnesis" pārveides par valsts aģentūru "Latvijas Vēstnesis" uzsākšanu", "Latvijas Vēstnesis", 189 (5507), 28.09.2015., pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/276734-par-valsts-sabiedrības-ar-ierobežotu-atbildību-latvijas-vēstnesis-parveides-par-valsts-aģenturu-latvijas-vēstnesis-uzsaksanu>